

HOOFDSTUK 1: WAT EN HOE?

TERM	UITLEG
Interindividueel	Tussen individuen
Intergroeps-	Tussen groepen
Intra-individueel	Binnen één individu
Analytisch	Studie van 'delen'
Holistisch	Studie van 'het geheel'
Affectief	Betrekking tot het gevoelsleven
Conatief	Betrekking tot de neiging tot handelen
Proximaal	Factoren die min of meer samengaan met de verschillen
Distaal	Factoren die verder af liggen in tijd
La Psychologie Individuelle	HENRI & BINET Oplossen van 2 problemen - Hoe variëren de interindividuele processen? - Hoe variëren de intra-individuele processen?
3-voudige taakomschrijving	WILLIAM STERN (1) De aard en grootte van verschillen (individuen en groepen) (2) Hoe uiten deze verschillen zich? (3) Welke factoren bepalen de verschillen?
Comparatieve psychologie	ROBERT YERKES - Eenheid brengen in takken van psychologie die dingen vergelijkt - Object/vergeleken groepen zijn van ondergeschikt belang
Fysionomie	PYTHAGORAS Innerlijke persoonlijkheidseigenschappen afgeleid uit uitwendige observeerbare persoonskenmerken
Ideale Staat	PLATO - Individu: taak waarvoor ze het best geschikt zijn - Mensen verschillen qua natuurlijke begaafdheden - Selectie door militaire geschiktheidstest
Karakters	THEOPHRASTUS Persoonlijkheidsschetsen (de veinzer, de vleier...)
Examen de ingenios para las ciencias	NAVARRO - Grote individuele verschillen (intelligentie + specifieke vaardigheden) - Oorzaak: lichaamssappen, klimaat, brein - Verschillende beroepen vereisen verschillende vaardigheidspatronen (goede professionele diagnostiek)

Mental test	CATTELL Metingen van individuele vaardigheidsverschillen
Stanford-Binet test	ALFRED BINET De eerste officiële intelligentietest om zwakbegaafde studenten te detecteren
Combat stress	Cf. Shell shock
Humorale theorie	Persoonlijkheid - Gevolg van fysiologische eigenschappen - Gevolg van samenhang tussen humores HIPPOCRATES - 4 oerelmenten: lucht, aarde, vuur, water - 4 humores: bloed, zwarte gal, gele gal, flegma GALENUS Temperament = overwicht in 4 humores
Frenologie	Het verklaren van menselijke verschillen inzake karakter - Gebaseerd op mentale eigenschappen - Invloed tot eind 19^e eeuw GALL EN SPURZHEIM - Mentale functies zijn gebaseerd op specifieke processen in bepaalde hersengebieden - Intensiteit wordt gereflecteerd in omtrek en externe topografie van de schedel Taxonomie van 35 mentale functies: affectief (21) + intellectueel (14)
Horoscopale astrologie	De relatieve positie van planeten op moment van geboorte bepalen de persoonlijkheid en de gebeurtenissen in verdere levensloop - Dierenriem + 12 tekens - Implicatie: leren en ervaring spelen geen rol
Constellatie	Geheel van omstandigheden OF sterrenbeeld
Reminiscentietheorie	PLATO Nadruk op constellatie - Alles heeft een vorm - Kennis × Kennis van vormen × Naar boven halen wat we al weten - Ziel : eeuwig, onafhankelijk, aangeboren

Tabula rasa	JOHN LOCKE Iedere mens begint met een 'leeg tablet' dat opgevuld wordt door ervaringen, ideeën... die je opdoet in je leven - Reflectie van eenvoudige ideeën resulteert in complexe ideeën - Tegenstelling met empiristen en rationalisten
Behaviorisme	WATSON - Iedere mens wordt geboren met een lege lei - Persoonlijkheid: vorm van conditionering (Kleine Albert) - Individuele verschillen zijn de resultante van verschillen in de leergeschiedenis
Natuurlijke selectie	DARWIN Natuurlijke theologie (NIET DARWIN) - Schepping is statisch - Er is een Ontwerper Natuurlijke selectie (WEL DARWIN) - Er worden meer nakomelingen geboren dan nodig zijn om te overleven of die dat dan werkelijk overleven - Natuurlijke variatie (door erfelijke constellatie) - Adaptatie (survival of the fittest)
Stamboommethode	GALTON Meest prominente figuur nemen en kijken of er bij familie nog genieën voorkomen (genialiteit is erfelijk)
S-data	Zelfrapportering
20 statement test	Zichzelf beschrijven in 20 zinnen - Meten van centrale aspecten van identiteit - Nood aan objectieve coderingsschema's (vergelijking)
Thematic aperception test	- Aanbieding van weinig gestructureerd materiaal - Antwoorden bepaald door eigenschappen van persoon
Zelfrapporterings-vragenlijst	Aangeven in welke mate de uitspraken/adjectieven henzelf beschrijven - Antwoorden op meerdere items opgeteld - Gemiddelde berekent (afhankelijk van inhoud) Voorbeelden: klassieke persoonlijkheidsvragenlijst, gecontextualiseerde vragenlijst, dagboekonderzoek
Gecontextualiseerde vragenlijst	Vraagt naar gedachten, gevoelens en gedrag in verschillende contexten
Sociale wenselijkheid	Mensen stellen zich beter voor dan ze werkelijk zijn
Geheugenbias	Mensen hebben moeilijkheden om hun gedrag te herinneren
O-data	Observeerdersrapportering : objectieve getrainde observatie

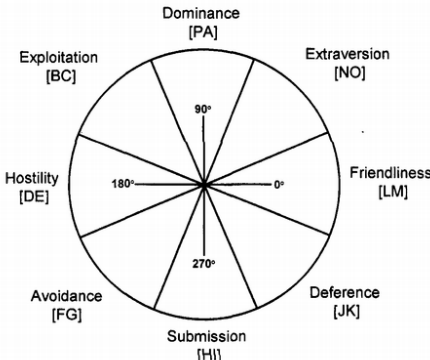
Sociale cognitie	Onderzoek naar het verrichten, opslaan en verwerken van informatie over anderen
Hostile attribution bias	Denken dat mensen iets met opzet doen om je te pesten
T-data	Testgegevens : gegevens van gestandaardiseerde tests
IAT	Omzeiling probleem : beïnvloed door sociale wenselijkheid - Opvattingen over ons en anderen zijn opgeslagen in associatieve netwerken - Meting van attitude = impliciete associatie tussen concepten
Attitude	Sterkte van een associatie tussen 2 concepten
Ecologische validiteit	- Is de situatie levensecht genoeg ? - Is het gestelde gedrag representatief voor alledaags gedrag?
L-data	Levensgegevens
Kwantitatief	Waarden drukken verschillen in gradatie uit - Uitdrukking in cijfers - Ordening - Normaal distributie
Kwalitatief	Waarden drukken soorten of groepen uit - Geen uitdrukking in cijfers - Geen ordening
Correlatie	Verband tussen kwalitatief en kwantitatief
Pearson productmoment correlatie	Koppeling van afwijkingen in 1 variabele van diens gemiddelde aan afwijkingen in andere variabelen van diens gemiddelden (tussen -1 en 1) $r(X,Y) = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{X})(y_i - \bar{Y})}{\delta_x \delta_y}$
Vuistregel van Cohen	- $r < 0,10$ (trivaal) - $0,10 < r < 0,30$ (klein) - $0,30 < r < 0,50$ (medium) - $r > 0,50$ (sterk)
Verklaarde variantie	$R^2 \times 100$: verklaart niks causals
O-correlatie	1 PERSOON - Tussen 2 momenten - Over variabelen
P-correlatie	1 PERSOON - Tussen 2 variabelen - Over momenten
Q-correlatie	1 MOMENT - Tussen 2 personen - Over variabelen

R-correlatie	1 MOMENT - Tussen 2 variabelen - Over personen
S-correlatie	1 VARIABLE - Tussen 2 personen - Over momenten
T-correlatie	1 VARIABLE - Tussen 2 momenten - Over personen
Test-hertest betrouwbaarheid	Correlatie: afname van test op moment 1 en moment 2
Interne consistentie	Mate waarin items van dezelfde test (dezelfde constructen) onderling correleren over personen
Interbeoordelaars-betrouwbaarheid	Correlatie : trekscores van verschillende observatoren voor personen
Gezichtsvaliditeit	Meet de test wat het bedoelt te meten ?
Predictieve validiteit	Kan de test een extern criterium voorspellen ?
Convergente validiteit	Correleert de test met andere tests van dezelfde eigenschap ?
Discriminatieve validiteit	Meet de test wat het niet zou moeten meten ? Zorgen dat de test niet iets anders meet
Constructvaliditeit	Meet de test het theoretische construct dat het bedoelt te meten?
Triangulatie	Dezelfde bevindingen op basis van info uit verschillende bronnen
Correlationeel	Samenhang tussen variabelen - Geen causale uitspraken - Wel ecologische validiteit/natuurlijke variatie
Experimenteel	Manipuleren van variabelen en metingen van AV's - Wel causale uitspraken - Ecologische validiteit/natuurlijke variatie?
Factoranalyse	Statistische techniek die toelaat om verbanden tussen groter aantal variabelen inzichtelijk te maken aan de hand van kleiner aantal onderliggende variabelen (= factoren) model voor n tests $T_1, \dots, T_j, \dots, T_n$ $Z[T_1(pp_i)] = \alpha_1 F(pp_i) + E_1(pp_i)$... $Z[T_j(pp_i)] = \alpha_j F(pp_i) + E_j(pp_i)$... $Z[T_n(pp_i)] = \alpha_n F(pp_i) + E_n(pp_i)$

Restcomponent (E)	$E_j(pp_i)$: specifieke vaardigheid + meetfout
Factorscore (F)	Gemeenschappelijke factor voor alle tests (algemene vaardigheid)
Factorlading (a)	In welke mate speelt F mee in test (tussen -1 en 1)
Populatiecorrelatie	Product van overeenkomstige ladingen
Schattingmethode	Zoeken naar ladingen zodat deze de correlaties tussen de tests zo goed mogelijk verklaren
Communaliteit	De mate waarin (de) gemeenschappelijke factor(en) meespeelt in de test
Proportie totale verklaarde variantie	De mate waarin de gemeenschappelijke factor een rol speelt in alle tests
Orthogonale rotatie	Loodrecht
Oblieke rotatie	- Ladingen zijn niet te interpreteren als correlaties tussen de test en gemeenschappelijke factor - Geschatte correlaties zijn niet de som van de producten van de overeenkomstige factorladingen - Correlatiematrix is niet gelijk aan identiteitsmatrix
Correlatiematrix	Matrix met correlatiecoëfficiënten
Identiteitsmatrix	Eenheidsmatrix - Hoofddiagonaal : 1 - Andere elementen : 0
Hogere-orde factoranalyse	Factoranalyse op de correlaties tussen de factorscores over personen

HOOFDSTUK 2: PERSOONLIJKHEID

TERM	UITLEG
Structuur	Vastliggende kenmerken
Proces	Manier van informatieverwerking
Axioma	LEWIN Gedrag is een functie van de persoon en de omgeving/situatie ($B = f(P,S)$) $\text{Var}(B) = \text{Var}(P) + \text{Var}(S) + \text{Var}(PxS)$
Nomothetische trekpsychologie	Persoon is het belangrijkste
Situationisme	Situatie is het belangrijkste
Interactionisme	Interactie tussen persoon en situatie is het belangrijkste
Cross-temporele consistentie	HAMPSON Consistentie van individuele verschillen inzake dezelfde situatie en hetzelfde gedrag
Cross-situationele consistentie	HAMPSON Consistentie van individuele verschillen inzake hetzelfde gedrag in andere situaties
Cross-uitings consistentie	HAMPSON Consistentie van individuele verschillen over verschillende gedragsuitingen in eenzelfde situatie
Personaliteits-coëfficiënt	HAMPSON Consistentie van individuele verschillen over verschillende gedragsuitingen in verschillende situaties
Lexicaal	Alle belangrijke individuele verschillen zijn doorheen de tijd vastgelegd in taal in de vorm van adjectieven
Synoniem frequentie	Hoe meer woorden er bestaan die dezelfde trek beschrijven, hoe belangrijker die trek is
Crossculturele universaliteit	Hoe belangrijker een trek, hoe meer talen er zijn waarin je een woord ervoor terugvindt
Statistisch	Achterhalen van belangrijke dimensies van persoonlijkheid aan de hand van factoranalyse
Theoretisch	Theorie die voorspelt welke trekken centraal zijn voor beschrijving van verschillen tussen mensen
Psychoanalyse	FREUD Theorie die alle domeinen van het menselijk denken bespreekt
Id	FREUD Onbewuste wensen en verlangens

Superego	FREUD Normen en waarden van maatschappij
Ego	FREUD Verzoening door defensiemechanismen
Orale fase	Behoeftbevrening
Anale fase	Controle
Fallische fase	Ander geslacht
Genitale fase	Volwassen seksualiteit
Extraversie	Graag feesten, veel vrienden, nood aan praten, zorgeloos, gemakkelijk
Neuroticisme	Zorgelijk, angstig, depressief, slaapproblemen, emotioneel labiel
Psychoticisme	Solitair, weinig empathie, wreedaardig, ongevoelig, halen plezier uit pijn en lijden van anderen, agressief
Introversie	Liever alleen, minder echte vrienden, meer serieus
Stabiel	Gematigder in emotionele reacties op stress, kalm
The Wiggins circumplex	Trektermen specificeren verschillende wijzen waarop mensen van elkaar kunnen verschillen - Interpersoonlijk: interacties met uitwisseling - Sociale uitwisseling: liefde en status <i>Figure 1. A proposed circumplex of social competencies.</i>
Naburigheid	Eigenschappen die dicht bij elkaar licht (positieve r)
Bipolariteit	Tegengestelde eigenschappen (negatieve r)
Onafhankelijkheid	Nulcorrelatie (90°)
5-factorenmodel	Gebaseerd op combinatie van lexicale en statistische methode (1) Neuroticisme/emotionele stabiliteit (2) Extraversie/introversie (3) Openheid/intellect (4) Vriendelijkheid/vijandigheid (5) Gewetensvolheid

Facetten	- Deelaspecten van de trek - Puur theoretisch opgesteld - Hiërarchische theorie (facetten eronder)
Ideografie	Uniek beschreven, ideologie waarin alles uniek is
Trekrelevantie	Niet alle trekken zijn even relevant voor iedereen
Act frequentie visie	ALLPORT Trekken zijn beschrijvende samenvattingen van kenmerken van een persoon, geen assumptie van internaliteit of causaliteit
Act nominatie	Identificeren welke gedragingen behoren tot welke trekken?
Prototypicaliteits-beoordelingen	Welke gedragingen zijn centraal of prototypisch voor elke trek?
Contextuele vragenlijst	Info over gedrag in verschillende situaties
Experimentele studie	Kijken naar individuele verschillen in verschillende condities
Experience sampling gegevens	Info over gedrag in verschillende situaties
Observationele studie	Observeren van gedrag in verschillende contexten
Display rules	In verschillende culturen zijn er verschillende regels over welke emoties in bepaalde situaties kunnen
Self-monitoring	Kijken naar gedrag van anderen zodat men weet hoe men zich moet gedragen (variabel)
Pathologische rigiditeit	Reactie met stereotypisch gedrag, ongeacht de situationele vereisten
Discriminatieve faciliteit	Mate waarin iemand onderscheid maakt tussen verschillende eisen van de situatie (variabel)
Within-person variability	FLEESON Variabiliteit over situaties (binnen personen)
Between-person variability	FLEESON Variabiliteit binnen situaties (tussen personen)
Paradoxe situatie	MISCHEL Sociale psychologie - Situationele invloed op gedrag - Individuele verschillen = errorvariantie Persoonlijkheidspsychologie - Invloed van trekken op gedrag - Situationele variantie = errorvariantie
Sociaal-cognitieve benadering	Persoon als actieve medespeler die vaardigheden bezit om het lot in eigen handen te nemen

CAPS-systeem	Cognitive-affective processing system: een complex systeem bestaande uit informatieverwerkende processen die de reactie op een concrete situatie bepalen
Cognitieve-affectieve units (CAU)	Wijzen waarop mensen hun situatie interpreteren, er betekenis aan geven, er mee omgaan en de reactie op die situatie bepalen
Self-efficacy verwachtingen	Kan ik die taak uitvoeren?
Behavior-outcomes relaties	Welke gevolgen zal mijn gedrag hebben?
Persoonlijkheidsparadox	Ons gedrag is sterk variabel over situaties, maar toch hebben we het gevoel dat er een consistente persoon aan de grondslag van ligt
Effect size	De grootte van het effect van situationele manipulatie op gedrag
P	Hoofdeffect van persoon Mate waarin mensen in alle situaties alle gedragingen meer stellen (= trekvisie)
S	Hoofdeffect van situatie Mate waarin situaties in iedereen alle gedragingen meer uitlokken (= situationisme)
G	Hoofdeffect van gedrag Mate waarin gedragingen meer voorkomen bij alle personen in alle situaties (= universele gedragspatronen)
P x G	Interactie tussen persoon en gedrag Mate waarin verschillen tussen mensen afhangen van het gedrag (= interactionisme: cross-uitingsstabiliteit)
P x S	Interactie tussen persoon en situatie Mate waarin verschillen tussen mensen verschillen van situatie (= interactionisme: crosssituationele variabiliteit)
S x G	Interactie tussen situatie en gedrag Mate waarin verschillende situaties ander gedrag uitlokken (= situationisme)
P x S x G (+ error)	Interactie tussen persoon, situatie, en gedrag + error Mate waarin gedrag per gedrag verschillend bepaald wordt door een specifieke combinatie van persoon en situatie + meetfout
Self-monitoring	Gedragsafstemming
Situationele druk	Sterk: individuele verschillenvariantie wordt kleiner en minder bepaald door trek Zwak: individuele verschillenvariantie wordt groter en meer bepaald door trek

Ego-gerichte aandacht	Mate waarin de persoon aandacht heeft voor zichzelf en voor zijn eigen interne wereld
Meta-analyse	FLEESON In welke mate zijn persoonlijkheidstrekken gerelateerd aan het gedrag in het alledaagse leven?
Big 5	FLEESON Verschillende samenvattende maten van alledaags gedrag (gemiddelde, frequentie, hoogste en laagste)
Rangordestabiliteit	Relatieve positie ten opzichte van anderen blijft hetzelfde doorheen de tijd (crosstemporele stabiliteit)
Gemiddelde niveaustabiliteit	Het niveau op vlak van populatie blijft hetzelfde doorheen de tijd
Persoonlijkheids-coherentie	Behoud van rangordestabiliteit ten opzichte van anderen, maar de uitingswijze of gedragsmanifestatie van de trek kan veranderen
Actometer	Meting van individuele verschillen in activiteitsniveau
Validiteitscoëfficiënt	Correlatie tussen 2 verschillende manieren van meten op hetzelfde moment, over personen
Stabiliteitscoëfficiënt	Correlatie tussen 2 dezelfde maten op verschillende momenten

HOOFDSTUK 3: INTELLIGENTIE

TERM	UITLEG
Oplossen praktische problemen	Analyseren van een situatie, bedenken van oplossing
Verbale vaardigheden	Vaardigheid om zichzelf uit te drukken in duidelijke communicatie, vloeiend taalgebruik
Sociale vaardigheden	Vaardigheid in het omgaan met anderen, anderen begrijpen en motiveren
Symposia	1921 Uitnodiging aan experts tot definitie door tijdschrift (heterogeen, verschillende nadrukken) 1986 What is Intelligence van STERNBERG (heterogeen, dezelfde elementen)
In-vertaling	Omzetting van stimuli naar interne representatie
Bewerking	Bewerking van interne representaties
Uit-vertaling	Omzetten interne representatie naar respons
Supervisie	Sturen en plannen van componenten (metacomponent)
Adaptatie	Aanpassing aan omgeving
Omgevingsselectie	Keuze van omgeving (bv. studierichting)
Variatie	Tussen organismen van eenzelfde soort en hun eigenschappen
Selectie	Sommige eigenschappen stellen een organisme beter in staat om te overleven en zich voort te planten
Erfelijkheid	Eigenschappen worden overgeërfd van ouders op kinderen
Simon-Binet test	ALFRED BINET De eerste intelligentietest die bestond uit verschillende heterogene taakjes, maar de wijze van aanbieding en scoring verloopt zo gestandaardiseerd mogelijk
Mentale leeftijd	ALFRED BINET Leeftijd waarop een gemiddeld kind de taak kan oplossen
Intelligentiequotiënt	WILLIAM STERN $(\text{Mentale leeftijd} / \text{chronologische leeftijd}) \times 100$
Chronologische leeftijd	Werkelijke leeftijd
Percentiel	Gemiddelde = 100 Standaarddeviatie = 15
Normaalverdeling	Het grootste aandeel zit rond het gemiddelde, terwijl de minderheid een extreme score heeft

Stanford-Binet test	TERMAN Zijn normgroep was groter, dus ook accuratere schattingen van de mentale leeftijd. Gebruik van formule van Stern.
Genetic studies of genius	TERMAN Studies over hoogbegaafdheid
Alpha army test	ROBERT YERKES Rekruten die kunnen schrijven en lezen
Beta army test	ROBERT YERKES Rekruten die analfabetisch en niet-Engelstalig zijn
Unitair	Er is iets als algemene intelligentie
WAIS en WISC	DAVID WECHSLER Bruikbaar voor hele populatie en gebruik van percentielscores - Verbale tests - Performantietests
Verbale test	- Verbaal begrip - Werkgeheugen
Performantietest	- Perceptuele organisatie - Verwerkingssnelheid
Standaard IQ-test	Je krijgt IQ score met deelscores voor verbale intelligentie en performantie intelligentie
Culture free tests: progressive matrices	JOHN RAVEN Gebaseerd op idee dat intelligentie best gemeten wordt aan de hand van een test die vrij is van cultuurinvloeden en taal (abstract redeneren) - Reeks figuren (1 ontbreekt) - Redeneren via analogie - Totaalscore: percentiel + IQ score
KAIT	Subschalen van crystallized en fluid intelligence
Crystallized intelligence	Kennis verworven door training en opleiding - Cultuurgebonden - Stijgt doorheen het leven Verbale gedeelte van klassieke intelligentietest en metingen van Thurstone's V-factor (taal)
Fluid intelligence	Ongebonden of vrije intelligentie - Vermogen om nieuwe problemen op te lossen zonder training of voorkennis (abstract redeneren) - Niet cultuurgebonden - Ontwikkeling door maturatie Cultuurvrije tests en metingen van Thurstone's inductie-factor (wiskunde)

CODA	Totaalscore en soms deelscores (er bestaat een algemene intelligentie)
2-factoren theorie	SPEARMAN (1) Alle vaardigheden/testscores zijn positief gecorreleerd (2) Prestatie op elke test wordt bepaald door onderliggende vaardigheid
G-factor	1 gemeenschappelijke factor op cognitieve tests (mentale energie die niet te meten is) (F bij factoranalyse) - Reflexief bewustzijn (eigen ervaringen, voorstellingen...) - Eductie van verbanden - Eductie van correlaten (genereren van elementen)
S-factor	Onderliggende vaardigheid (E bij factoranalyse)
C-factor	WOOLEY Collective g: positieve correlaties tussen prestaties van groepen mensen op uiteenlopende taken
Groepsfactoren	VERNON Bijkomende orthogonale groepsfactoren die residuele correlaties verklaren (enger dan g en ruimer dan s)
Verbal:educational	Verbaal-numerische taken
Kinetic:mechanical	Praktisch-mechanische-spatiale taken
Genealogisch	Kleine groepsfactoren vallen onder grotere groepsfactoren, die op hun beurt afstammen van g
Hiërarchisch	Het aantal taken waarin de factor meespeelt verschilt ~ factoren verschillen in breedte
Orthogonaal	Alle factoren zijn ongecorreleerd
Primary mental abilities	THURSTONE Er is meer dan één gemeenschappelijke factor nodig om de empirische correlatiematrix van cognitieve prestaties te verklaren. Gemeenschappelijke factoren zijn allemaal even breed (hiërarchisch principe)
Simple structure	Elke test laadt slechts op één gemeenschappelijke factor (genealogisch)
Extra primary abilities	Toegevoegd aan de 7 verschillende types vaardigheden
3-facettenmodel	GUILFORD 120 soorten vaardigheden (4 x 6 x 5) (1) Inhoud: welk soort materiaal wordt bewerkt? (2) Vorm: opslag in welke vorm? (3) Mentale operatie: welke operatie wordt uitgevoerd?
Procrustes	Roteer een factoroplossing zodanig dat de ladingen zo goed mogelijk aansluiten bij een vooropgestelde ladingenstructuur

General visualisation	Performantiegedeelte van WAIS, Thurstone's ruimtelijke factor en metingen van flexibility of closure
General speediness	Kopieersnelheid en perceptuele snelheid (samenhang met testmotivatie)
Idiots savants	GARDNER Personen die niet meer dan gemiddeld of laag scoren op de meeste vaardigheden, maar dan wel een eiland van uitzonderlijke vaardigheden hebben
Triarchic theory of intelligence	STERNBERG 3 verschillende types van intelligentie (theorieën over hoe ons brein omgaat met verschillende soorten uitdagingen)
Componentiële subtheorie	Interne, informatieverwerkende aspecten van intelligentie (analytische intelligentie)
Metacomponenten	Mentale mechanismen die probleem herkennen, strategieën ontwikkelen om problemen op te lossen... - Manager van fabriek - Dichtst in buurt bij g-factor
Performantie-componenten	Processen die het probleem echt oplossen, echte informatieverwerking - Arbeiders van fabriek
Kennisvergarings-componenten	Processen die nieuwe oplossingen zoeken, nieuwe informatie opzoeken, oude en nieuwe informatie vergelijken Ingenieurs van fabriek
Contextuele subtheorie	Externe aspecten van intelligentie (praktische intelligentie)
Adaptatie	Zichzelf aanpassen aan de eisen en uitdagingen van de omgeving (toewijzen van componenten aan wat de omgeving vereist)
Shaping	Omgeving aanpassen aan individu
Selectie	Kiezen van omgeving die bij individu past
Experiënte subtheorie	Hoe ervaring interageert met intelligentie, het vinden van nieuwe oplossingen voor problemen, divergent denken (creatieve intelligentie)
Novelty	Nieuwigheid (hoe mensen hiermee omgaan)
Automatisering	De mate waarin iemand informatie en taakuitvoering kan automatiseren (na oefening en herhaling, geen expliciete aandacht nodig)
Stockering	In werkgeheugen (beperking of geen beperking)
Operaties	Ophalen of stockeren in lange termijn geheugen, bewerken van informatie...
Reaction time	- Reactietijd: elementair keuzeproces - Bewegingstijd: constant

Wet van Hick	Reactietijd stijgt naarmate de hoeveelheid informatie die de proefpersoon moet verwerken groter wordt
Inspection time	De kortst mogelijke presentatieduur van een stimulus waarop de proefpersoon nog kan rapporteren wat de stimulus is (onafhankelijk van cultuur en sociaal leren)
Lexicaal proces	Intern woordenboek raadplegen om woorden te identificeren (lange termijn geheugen)
Syntactisch/semantisch proces	Syntactische en semantische verwerking van de zin (werkgeheugen)
Erfelijkheid	Aandeel van variantie in een bepaalde eigenschap die toe te schrijven is aan genetische variantie (H)
Omgevingsbepaaldheid	Aandeel van variantie in een bepaalde eigenschap die toe te schrijven is aan omgevingsinvloeden E
Fenotypisch IQ	Zoals het zich uit in het organisme (Z)
Genotypisch IQ	Genetisch materiaal (H)
Milieu IQ	Omgeving E
Erfelijkheidscoëfficiënt	Proportie variantie in Y verklaard door interindividuele verschillen in erfelijke bagage (H ²)
Milieucoëfficiënt	Proportie variantie in Y verklaard door intra-individuele verschillen in milieu/opvoeding (E ²)
Flynn-effect	FLYNN IQ scores op de nieuwe test zijn consistent hoger dan op de oude Oorzaak: omgevingsinvloeden, lengte van onderwijs, vertrouwdheid met IQ testen, opvoeding, technologie, voeding...
Affectieve deprivatie	Sensorische en motorische beperkingen samen met weinig contact met volwassenen
Culturele deprivatie	Ondanks sensorische en motorische stimulatie en affectieve warmte, is er gebrek aan degelijke huisvesting, degelijke conversatie, degelijk taalgebruik, leesboeken...
Head start projecten	Voorschools project: gemengde resultaten - Onmiddellijk na project: hoge resultaten - Langere tijd na project: snel ingehaald - Effect op motivatie en schoolse prestaties
Project follow through planned variation	Voorschools project: geen blijvende IQ-winst, wel gestegen schoolsucces in experimentele groep
Milwaukee project	Moeder met WAIS IQ van 75 en baby - Programma voor moeder en kind - Conclusie: blijvend effect

Abecedarian project	Moeder met WAIS IQ van 75 en baby - Bezoek van pediater, sociaal werkster - Conclusie: dalende effecten bij begin adolescentie
Lateralisatie	Mannen Linkse hemisfeer: taal Rechtse hemisfeer: visuospatiale processen Vrouwen: beiden voor allebei (multitasking)
The bell curve	HERNSTEIN & MURRAY Rapportering over intelligentie in VS en over groepsverschillen - Cognitieve elite (bovenaan) - Sociale en economische problemen (onderaan) - Ras en IQ - Implicatie voor social policy